

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **M. S.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení v Praze, Křížová 25**, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 6. 2009, č. X, o částečný invalidní důchod, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení v Praze ze dne 18. 6. 2009 č. X se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 160,- Kč do 30ti dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 18. 6. 2009 vydala žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení v Praze rozhodnutí, kterým **zamítla žádost žalobce o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 43 a § 40 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění**. V důvodech žalovaná odkázala na znění ust. § 40 zákona o důchodovém pojištění, dle něhož činí potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku

-2-

- a) do 20 let méně než jeden rok
- b) od 20 let do 22 let jeden rok
- c) od 22 let do 24 let dva roky
- d) od 24 let do 26 let tři roky
- e) od 26 let do 28 let čtyři roky
- f) nad 28 let pět roků,

posudkem PK MPSV ČR v Praze ze dne 9. 10. 2007 byl žadatel uznán částečně invalidním dle § 44 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb. od 4. 6. 2006. Dle cit. znění ust. § 40 pak pojištěnec ve věku od 26 do 28 let musí získat alespoň čtyři roky pojištění, žadatel získal k 4. 6. 2006 pouze 1 rok a 278 dní pojištění, podmínku potřebné doby pojištění tak nesplnil a nárok na částečný invalidní důchod mu nevznikl.

Ve vyjádření ze dne 7. 8. 2009 pak ČSSZ v Praze reagovala na žalobní námitky žalobce v tom směru, že nevzala v úvahu skutečnost, že jeho zdravotní stav již v r. 2001 odpovídal podmínkám vzniku a přiznání částečné invalidity tak, že žalobce byl uznán posudkem PK invalidním od 4. 6. 2006 a k tomuto datu nezískal potřebnou dobu pojištění dle § 40 ZDP.

Soud provedl důkaz **posudkem PK MPSV ČR v Hradci Králové ze dne 19. 11. 2009**, tato posudková komise uvedla, že považuje žalobce za **částečně invalidního dle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. od 1. 2. 2004**, a to na základě zařazení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu do kap. II, pol. 8b) vyhl. č. 284/1995 Sb. a určení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti ve výši 35 %. Datum vzniku invalidity PK vázala k vyšetření Rtg, které prokázalo závažný stav s hroící patologickou zlomeninou pravé pažní kosti, tedy, základní onemocnění již bylo ve stadiu hroících patologických zlomenin.

Dne **15. 1. 2010** vydala žalovaná **rozhodnutí, kterým od 1. 2. 2004 přiznala žalobci částečný invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. b) ZDP ve výši 2.476,- Kč**, s průběžnými valorizacemi pak náleží částečný invalidní důchod k 1. 1. 2010 jako důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 3.624,- Kč. Žalovaná uvedla, že pro účely podmínky potřebné doby pojištění se za dobu pojištění považuje též doba studia od 1. 1. 1996 do 19. 5. 1998. Doplatek důchodu za dobu od 1. 1. 2006 do 15. 2. 2010 ve výši 155.921,- Kč byl žalobci poukázán. Dne 18. 3. 2010 žalovaná uvedla v novém vyjádření, že žalobce se dostavil na OSSZ Trutnov dne 30. 11. 2009, předložil výše cit. posudek PK, doložil výuční list a žádal o zápočet doby a nové rozhodnutí. Žalobce s tímto nesouhlasil, dokladoval výsledek posouzení zdravotního stavu lékařskou posudkovou službou OSSZ Trutnov ze dne 16. 9. 2009, kterým mu byl stanoven pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti na 50 % a požadoval doplatek důchodu od 1. 2. 2004. ČSSZ pak vydala dne **25. 2. 2010 rozhodnutí o námitkách, kterým změnila původní rozhodnutí tak, že od 1. 1. 2010 je považován částečný invalidní důchod za invalidní důchod II. stupně**, v ostatním ponechala rozhodnutí prvního stupně v platnosti.

Krajský soud v Hradci Králové vydal dne 29. 3. 2010 pod sp. zn. 29 Cad 46/2009-56 rozsudek, kterým zrušil rozhodnutí žalované ze dne 18. 6. 2009 ve znění

následujících dvou, a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V cit. rozhodnutí soud uvedl, že žalobce není srozuměn s rozhodnutími žalované, je toho názoru, že žalovaná by měla doplatit částečný invalidní důchod od data vzniku částečné invalidity, tedy od 1. 2. 2004, což soud považoval, s odkazem na ust. § 56 odst. 1 písm. b) ZDP za možné, když toto ustanovení uvádí, že důchod nebo jeho zvýšení se doplatí ode dne, od něhož důchod nebo zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení. Tento nesprávný postup soud spatřoval ve skutečnosti, že zdravotní stav žalobce byl posuzován lékařkou OSSZ v Nymburku dne 16. 11. 2006 se závěrem, že žadatel není ani plně, ani částečně invalidní, nyní však plyne z posudku PK MPSV ČR v Hradci Králové, že částečná invalidita vznikla u žalobce již 1. 2. 2004 a tuto skutečnost ani jeden z účastníků nespornuje. Žalovaná přitom vázala doplatek invalidního důchodu k datu 1. 1. 2006 s odkazem na ust. § 55 odst. 2 ZDP s tím, že nárok na doplatek důchodu od dřívějšího data zanikl.

Proti uvedenému rozsudku krajského soudu **podala žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení v Praze kasační stížnost**, uváděla, že přípisem ze dne 10. 6. 2008 Vězeňská služba ČR, věznice Jiřice, kde v té době žalobce vykonával trest odnětí svobody, sdělila žalované, že žalobce očekával písemné vyjádření, zda mu byl přiznán částečný invalidní důchod, a to poté, co Krajský soud v Hradci Králové nechal vypracovat posudek PK MPSV ČR a tato dospěla k závěru, že žalobce se stal invalidním od 4. 6. 2006, a to částečně dle § 44 odst. 1 ZDP. Novou žádost odmítla VS ČR sepsat. ČSSZ na základě uvedených skutečností považovala tento přípis za žádost o částečný invalidní důchod, zahájila ve věci řízení a vydala 13. 8. 2008 rozhodnutí, kterým zamítla žádost z důvodu nesplnění potřebné doby pojištění. Toto rozhodnutí krajský soud pro vady řízení zrušil a dne 18. 6. 2009 bylo znovu ve věci rozhodnuto. Poté se již konalo soudní řízení a byl realizován výše popsáný postup. Žalovaná odkazuje na ust. čl. II bodu 14 zákona č. 306/2008 Sb., dle něhož se důchod za dobu před 1. lednem 2009 nebo jeho zvýšení doplatí ve výši, v níž důchod správně náležel, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ku dni 31. 12. 2008 – zde následuje odkaz na ust. § 56 odst. 1 písm. b) ve znění, účinném do 31. 12. 2008, dle něhož lze doplatit důchod ode dne, od něhož náleží, nejvýše však tři roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod. Žalovaná proto uvádí, že může vydat ve věci rozhodnutí, v němž rozhodne podle § 43 ZDP o přiznání částečného invalidního důchodu od 1. 2. 2004, o tom, že se tento považuje od 1. 1. 2010 dle čl. II. zákona č. 306/2008 Sb. za invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně a o tom, že jeho výplata náleží ode dne 10. 6. 2005, jelikož za den zahájení řízení o částečném invalidním důchodu považuje den 10. 6. 2008.

O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v Brně dne 18. 8. 2011, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 3. 2010 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Uvedl, že dle § 81 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. se řízení o přiznání dávky důchodového pojištění zahajuje jen na základě písemné žádosti, za

den uplatnění nároku na dávku se tak považuje den, kdy se oprávněný obrátil na příslušnou organizaci nebo příslušný orgán se žádostí o její přiznání. Žádost žalobce o přiznání plného invalidního důchodu ze dne 17. 7. 2006 byla zamítnuta, jelikož žalobce nebyl částečně ani plně invalidní a žalobce vzal žalobu směřující proti tomuto rozhodnutí zpět. Pro nyní posuzované řízení byla tak tato žádost bezpředmětná. Žalovaná proto postupovala vstřícně, pokud přípis Vězeňské služby považovala za žádost o částečný invalidní důchod a od tohoto data je též nutné usuzovat na okamžik vzniku nároku na výplatu částečného invalidního důchodu, který je potřebné odlišovat od vzniku nároku na důchod, jenž nezaniká uplynutím času a v projednávané věci byl stanoven k 1. 2. 2004. Ust. § 56 odst. 2 písm. b) ZDP na věc nedopadá a dle přechodných ustanovení zákona č. 306/2008 Sb. je jeho aplikace i vyloučena.

Při jednání soudu dne 30. ledna 2012 žalobce konstatoval, že s následně vydanými rozhodnutími žalované, tedy – rozhodnutím ze dne 15. 1. a 25. 2. 2010 není spokojen, poukazoval na to, že kancelář ombudsmana má jiný právní názor než NSS – toto mu zatím bylo sděleno pouze telefonicky. Je přesvědčen, že důchod by měl být doplacen až od r. 2004, zaplatil neoprávněnou exekuci 45.000,- Kč, byl přesvědčen, že důchod mu patřil již dříve a následně skutečnosti mu daly za pravdu. Žádal proto zrušení napadeného rozhodnutí, na náhradě nákladů řízení účtoval jízdné vlakem při ceně jedné cesty 65,- Kč a 15,- Kč MHD, celkem tedy částku 160,- Kč.

Pověřená pracovnice žalované poukázala na skutečnost, že nově pojatá právní úprava je platná od 1. 1. 2009, žalobce podal žalobu z podnětu rozhodnutí o částečném invalidním důchodu z r. 2008, v té době citovaná varianta právní úpravy ani neexistovala, řízení tak bylo jednoznačně zahájeno v době, kdy byl možný případný doplatek dávky toliko za 3 roky zpět. Žalovaná proto plně odkazuje na rozhodnutí NSS v dané věci a ponechává rozhodnutí na úvaze soudu. Náhradu nákladů řízení žalovaná neúčtuje.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná. Dále se řídil rovněž závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 3 s.ř.s.), vyjádřeným v rozsudku ze dne 18. 8. 2011.

Mezi účastníky řízení v době rozhodování jejich sporu dne 30. 1. 2012 nebylo sporným, že částečná invalidita u žalobce vznikla v únoru 2004, tak, jak stanovil a popsal posudek PK MPSV ČR v Hradci Králové ze dne 19. 11. 2009. Sporným však nadále zůstávalo datum, od něhož náleží žalobci doplatek dávky, tedy, zda se jedná o datum, kdy invalidita vznikla (1. 2. 2004), jak tvrdil žalobce, či zda jde o datum 1. 1. 2006, ku kterému žalovaná žalobci nárok na dávku skutečně doplatila a o čemž vydala dne 15. 1. 2010 nové rozhodnutí, či zda je v souladu se zákonem správné datum 10. 6. 2005, které žalovaná později v dalším právním názoru váže jako datum,

kteřé lze považovat za možný doplatek za tři roky zpětně od podání žádosti o dávku, když za tuto žádost bude považovat přípis Vězeňské služby, jak uvedeno shora.

Vzhledem k tomu, že ust. § 56 odst. 1 písm. b) ZDP ve znění, účinném do 31. 12. 2008 předpokládá přiznání dávky ode dne, od něhož náleží, nejvýše však tři roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na dávku, a dále ust. čl. II bod 1 zákona č. 306/2008 Sb. upravuje oblast nároků na důchody, které vznikly před 1. lednem 2010 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změně výše těchto důchodů za dobu před tímto dnem, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto tak, že se rozhodne podle právních předpisů účinných před tímto dnem, nemohl soud za dané a výše popsané skutkové situace rozhodnout jinak, než, že žalovaná je v současné době povinna k doplatku dávky částečného invalidního důchodu žalobci za období od 10. 6. 2005 do 31. 12. 2005. Tento závěr soud váže k datu, které lze skutečně považovat za žádost o přiznání invalidního důchodu, tedy za datum přípisu Vězeňské služby – 10. 6. 2008, když tři roky zpět znamenají posun k datu 10. 6. 2005 dle výše cit. ust. § 56 odst. 1 písm. b) ZDP v platném znění, dále pak vzal soud v úvahu, že rozhodnutím žalované ze dne 15. 1. 2010 již došlo k doplatku dávky za období od 1. 1. 2006 do 15. 2. 2010. **Je tak nasnadě, že žalobci náleží doplatek částečného invalidního důchodu právě již toliko za období od 10. 6. 2005 do 31. 12. 2005**, což konečně ani žalovaná ve své kasační stížnosti nespороvala. Na základě uvedených skutečností proto soud rozhodnutí žalované zrušil (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 téhož).

Protože žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznal náhradu nákladů řízení, spočívající v jízdném z místa bydliště k jednání soudu a zpět, a to v ceně 160,- Kč (2x jízdné vlakem 65,- Kč a 2x 15,- Kč MHD).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 30. ledna 2012

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně